

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЛУГАНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

07 червня 2017 року

м. Северодонецьк

№ 10-рк/к

До Луганського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України із заявою від 10.10.2016 р. (вх. № 03-07/25-М від 10.10.2016р.) (надалі – **Заява**) звернувся громадянин Мішин Володимир Валентинович (надалі – **гр. Мішин В.В., Заявник**) на дії публічного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Луганськгаз» (надалі – **ПАТ «Луганськгаз», Підприємство**) щодо відключення від мережі газопостачання будинків Заявника, розташованих за адресами: вул. Крайня, буд. 8 та буд. 10, м. Лисичанськ, Луганська область, 93100.

Під час розгляду Заяви Луганським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – **Відділення**) встановлено наступне.

Відповідно до редакції статуту Підприємства, затвердженої Протоколом загальних зборів акціонерів № 20 від 30 вересня 2016 р., ПАТ «Луганськгаз» (вул. Гагаріна, 87, м. Северодонецьк, Луганська обл., 93400, ідентифікаційний код – 05451150) за законодавством України є юридичною особою (господарським товариством), створене та діє відповідно до положень Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, законів України «Про акціонерні товариства», «Про цінні папери та фондовий ринок», а також інших нормативно-правових актів України. Товариство створене на підставі наказу Державного комітету по нафті і газу від 11 березня 1994 р. № 91 шляхом перетворення Державного підприємства по газопостачанню та газифікації «Луганськгаз» у Відкрите акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Луганськгаз» на підставі Указу Президента України «Про корпоратизацію підприємств» від 15 червня 1993 року № 210/93.

Підприємство є правонаступником всіх прав та обов'язків Державного підприємства по газопостачанню та газифікації «Луганськгаз» та Відкритого акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Луганськгаз».

Предметом діяльності Підприємства є розподілення та постачання газу, у тому числі надання населенню, установам і організаціям, які фінансуються з державного і місцевих бюджетів, релігійним організаціям, промисловим споживачам та іншим суб'єктам господарювання послуг з розподілу природного, нафтового газу та газу (метану) вугільних родовищ та постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ і скрапленого газу.

Діяльність з розподілу та постачання природного газу ПАТ «Луганськгаз» здійснює на підставі ліцензії Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (надалі – **НКРЕКП**) серії АВ № 527280 на право провадження господарської діяльності з постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ за регульованим тарифом та ліцензії серії АВ № 527279 на право провадження господарської діяльності з розподілу природного, нафтового газу і газу (метану) вугільних родовищ.

За результатами дослідження, проведеного Відділенням з метою з'ясування становища ПАТ «Луганськгаз» на товарних ринках Луганської області, відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 р.

№ 49-р та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 зі змінами, враховуючи положення статей 5 та 6 Закону України «Про природні монополії» та за визначенням абзацу другої частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», ПАТ «Луганськгаз» з початку ліцензованої діяльності і до теперішнього часу займає монополіне (домінуюче) становище на ринку надання населенню послуг з розподілу природного газу, оскільки на цьому ринку в зазначених територіальних межах у нього немає жодного конкурента.

Товарними межами ринку є надання населенню послуг з розподілу та постачання природного газу за регульованим тарифом.

Географічними межами ринку є територія м. Лисичанськ Луганської області.

Часовими межами ринку є 2016 рік – поточний період 2017 року.

Заявник звертає увагу на те, що ПАТ «Луганськгаз», користуючись своїм монополіним становищем 21.09.2016 р. припинило розподіл природного газу до його будинків, розташованих за адресами: вул. Крайня, буд. 8 та буд. 10, м. Лисичанськ, Луганська область, 93100.

У ході розгляду Заяви було встановлено, що одночасно із поданням Заяви до Відділення Заявник звернувся із позовною заявою до Лисичанського міського суду Луганської області з питань, аналогічних викладеним у Заяві.

На виконання рішення Лисичанського міського суду Луганської області від 31.03.2017 р. Підприємство поновило газопостачання будинку Заявника за адресою: вул. Крайня, буд. 8, м. Лисичанськ, Луганська область, 93100.

Відключення від газопостачання будинку за адресою: вул. Крайня, буд. 10, м. Лисичанськ, Луганська область Заявником в судовому порядку не оскаржувалося.

Взаємовідносини між операторами газорозподільних систем та суб'єктами ринку природного газу регулюються Кодексом газорозподільних систем, затвердженим Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 30 вересня 2015 року № 2494 (надалі – **Кодекс**).

Відповідно до пункту 5 глави 7 розділу VI Кодексу оператор газорозподільних систем (ГРМ) в установленому законодавством порядку має право припинити/обмежити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача (у тому числі побутового споживача) з дотриманням Правил безпеки систем газопостачання, затверджених Наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.05.2015 №285, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08 червня 2015 р. за №674/27119 (надалі – **Правила ПБСГ**) та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, у таких випадках:

1) несвоєчасна та/або неповна оплата послуг згідно з умовами договору розподілу природного газу;

2) відсутність підтвердженого обсягу природного газу по об'єкту споживача та/або його постачальнику;

3) подання споживачем або його постачальником (який уклав з Оператором ГРМ договір на виконання робіт, пов'язаних з припиненням/обмеженням газопостачання споживачам) письмової заяви про припинення газопостачання;

4) відмова споживача від встановлення лічильника газу, що здійснюється за ініціативи та за кошти Оператора ГРМ, з урахуванням Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу»;

5) неповернення Оператору ГРМ заяви-приєднання до умов договору розподілу природного газу чи розірвання договору розподілу природного газу;

6) несанкціонований відбір природного газу або втручання в роботу засобів вимірювальної техніки (ЗВТ) чи ГРМ;

7) несанкціоноване відновлення газоспоживання;

8) визнання в установленому порядку аварійним станом газорозподільної системи та/або ліквідація наслідків аварій, спричинених надзвичайними ситуаціями техногенного, природного або екологічного характеру, та проведення ремонтно-відновлювальних робіт;

9) наявність заборгованості за несанкціонований відбір природного газу з ГРМ;

10) необґрунтована відмова від підписання акта наданих послуг та/або акта приймання-передачі природного газу (норма застосовується по об'єкту споживача, що не є побутовим);

11) в інших випадках, передбачених законодавством.

Згідно пункту 5.7 розділу V Правил підлягає відключенню від системи газопостачання обладнання житлових і громадських будинків із встановленням заглушки за умови:

- наявності витоків газу;
- несправної автоматики безпеки;
- несправностей оголовків димових і вентиляційних каналів;
- відсутності тяги в димових і вентиляційних каналах;
- самовільного підключення газових приладів і пристроїв споживача до системи газопостачання;
- не забезпечення власником (балансоутримувачем та/або орендарем (наймачем)) технічного обслуговування згідно з вимогами пункту 5.4 цієї глави;
- не відповідності системи газопостачання житлового будинку проектній та виконавчо-технічній документації.

21.09.2016 р. працівниками Лисичанського МРУЕГГ ПАТ «Луганськгаз» було складено акт №9 від 21.09.2016 р. про порушення Кодексу та Правил за адресою вул. Крайня, буд. 10, м. Лисичанськ, Луганська область і вказаний будинок відключено від мережі газопостачання шляхом опломбування дворового вводу.

Протоколом №20 засідання комісії ПАТ «Луганськгаз» про затвердження актів про порушення від 29.09.2016р. акт №9 від 21.09.2016 р. затверджено не було, чим фактично було визнано відсутність правових підстав для відключення будинку Заявника від мережі газопостачання у відповідності з вимогами пункту 5 глави 7 розділу VI Кодексу та пункту 5.7 розділу V Правил ПБСГ.

Однак, газопостачання будинку Заявника за адресою: вул. Крайня, буд. 10, м.Лисичанськ, Луганська область поновлено не було.

Окрім того, під час розгляду Заяви Відділенням було встановлено, що за вищевказаною адресою за інформацією, наданою ПАТ «Луганськгаз» (відповідь Підприємства № 01-02-45/1028 від 23.05.2017 р. на вимогу № 03-45/56 від 13.05.2017 р.), договірні відносини щодо газопостачання є нерегульованими, оскільки договори розподілу та постачання природного газу із Заявником укладено не було.

Відповідно до пункту 1 частини 3 розділу VI Кодексу договір розподілу природного газу має бути укладений Оператором ГРМ з усіма споживачами, у тому числі побутовими споживачами, об'єкти яких в установленому порядку підключені до/через ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності чи користуванні Оператора ГРМ.

Для забезпечення приєднання до договору розподілу природного газу всіх фактично підключених до/через ГРМ споживачів (у тому числі побутових споживачів) Оператор ГРМ в установленому цією главою порядку направляє кожному споживачу супровідним листом за формою додатка 3 до типового договору розподілу природного газу сформовану заяву-приєднання до умов договору розподілу природного газу з персоніфікованими даними споживача та його об'єкта, що складається за формою додатка 1 (для побутових споживачів) або додатка 2 (для споживачів, що не є побутовими) до типового договору розподілу природного газу. Оператор ГРМ може надати споживачу підписану його уповноваженою особою письмову форму договору розподілу природного газу (пункт 5 частини 3 розділу VI Кодексу).

Згідно пункту 2 розділу III Правил постачання природного газу, затверджених Постановою НКРЕКП від 30.09.2015 №2496, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 р. за №1382/27827, постачання природного газу побутовому споживачу здійснюється на підставі договору, що укладається між ним та постачальником на умовах типового договору постачання природного газу побутовим споживачам, затвердженого Регулятором, які є однаковими для всіх побутових споживачів України.

Для забезпечення приєднання до умов договору постачання природного газу побутовим споживачам усіх діючих побутових споживачів, об'єкти яких знаходяться в межах закріпленої території постачальника із спеціальними обов'язками, останній в установленому порядку надсилає кожному побутовому споживачу заяву-приєднання до умов договору постачання природного газу побутовим споживачам з персоніфікованими даними щодо споживача та його об'єкта за формою, встановленою додатком 1 до Типового договору постачання природного газу побутовим споживачам, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року №2500, разом із супровідним листом за формою, встановленою додатком 2 до Типового договору постачання природного газу побутовим споживачам, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року №2500 (пункт 4 розділу III Правил постачання природного газу).

Слід зазначити, що після набуття права власності на житловий будинок, розташований за адресою: вул. Крайня, буд. 10, м. Лисичанськ, Луганська область, 93100, Заявник не ініціював переукладення договору з Підприємством про надання послуг з газопостачання.

З урахуванням наведених вище положень нормативно-правових актів, дії ПАТ «Луганськгаз» з не поновлення газопостачання будинку, розташованого за адресою: вул. Крайня, буд. 10, м. Лисичанськ, Луганська область, 93100 та не врегулювання договірних відносин із побутовим споживачем природного газу Мішиним Володимиром Валентиновичем щодо газопостачання вказаного будинку є такими, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання населенню послуг з розподілу та постачання природного газу за регульованим тарифом, а саме, повної відмови реалізації товару (природного газу) за відсутності альтернативних джерел придбання.

Враховуючи вищенаведене, з метою припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та усунення причин виникнення цих порушень, на підставі пункту 10 частини другої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 5 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 р. № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 р. за № 90/299, адміністративна колегія Луганського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

1. Публічному акціонерному товариству по газопостачанню та газифікації «Луганськгаз» вжити заходи, спрямовані на припинення дій з:

1.1) не поновлення газопостачання будинку, розташованого за адресою: вул. Крайня, буд. 10, м. Лисичанськ, Луганська область, 93100;

1.2) не врегулювання договірних відносин із побутовим споживачем природного газу Мішиним Володимиром Валентиновичем щодо газопостачання вказаного будинку,

що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим)

становищем на ринку надання населенню послуг з розподілу та постачання природного газу за регульованим тарифом, а саме, повної відмови реалізації товару (природного газу) за відсутності альтернативних джерел придбання.

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити адміністративну колегію Луганського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України у **20-ти денний строк з дня їх отримання.**

3. Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

4. За умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова адміністративної колегії

С.В. ГОЛОВНЯ